

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egvenszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egész évre . . .	12 "			Debrecen, Csapó-utca 9. — Telefon 275.
Vidékre: Negyedévre . . .	5 "			
Egészévre: . . .	20 "			

R O S T A.

Debrecen város első kerületének országgyűlési követéről, kuruc Thaly Kálmánról a harcok írójáról, béke szerzőjéről kegyetlen rossz verset írt Papp Zoltán a Kossuth-párt egyik hivatalosan fölkennt verselője.

A versért aztán nyilvánosan vezekelnie kellett Papp Zoltánnak, aki köteles volt elismerni Thaly politikai érdemeit és a párt értekezleten boesánatot is kért Thaly Kálmántól.

Ezzel az ügy politikai része be is fejeződött.

De még függőben maradt az irodalmi rész.

Miért nem roskadt térdre Papp Zoltán és miért nem kért így boesánatot a költészet istenasszonyától?

Persze erre nem volt semmi szükség. Hiszen írt ő ennél rosszabb verset is és száz aranyat kapott érte. A különböző nevű és álnévű versfaragók pedig színpadi sordalokban és hírlapi rigmusokban napról-napra megalázzák, lesepülük, csuffá teszik a költészetet.

Ki törődik azonban ilyen csekélységekkel? A fő, hogy a megsértett pártpolitikai önérzet elégtételt kapott. A költők (mily bitang ez a név!) tovább pengethetik a lantot.

* * *

Izléssel kiállított, valóban irodalmi és művelődés történeti értékű szép könyvet adott ki a *Szegedi Napló* fennállása huszonötödik esztendejének emlékeztére.

Büszke örömmel adunk hírt erről az emlékkönyvről, mely a vidéki sajtó egyik legértékesebb lapjának, a *Szegedi Napló*-nak dicsőségét és irodalmi jelentőségét hirdeti.

Különösen ez utóbbi jellemző vonását emeljük ki: a *Szegedi Napló* keletkezése első percétől a mai napig irodalmi szellemben, irodalmi izléssel szerkesztett napilap volt, mely ezzel az irányával iskolát teremtett, jó példát mutatott és az olvasó közönség izlésének, irodalmi érzékének fejlesztésében áldásos munkát végzett.

Enyedi Lukács alapította a *Szegedi Naplót* 1878-ban és jeles laptársunk szerkesztői Kubinyi Zsigmond és Békefi Antal, maguk is kiváló írók, dicsekedve sorolhatják fel munkatársaik nevét: mert a fővárosban is alig van, a vidéken pedig egyáltalán nincs lap, mely ilyen kitűnő írói gárdával dicsekedhetnék.

Mikszáth Kálmán, Pósa Lajos, Gárdonyi Géza, Lipsey Ádám, Tömörkény István, Gelléri Mór, Sebők Zsigmond, Thury Zoltán, Kabos Ede, Palócz László, Ujlaki Antal, Móra István, Sas Ede, Szakács An-

dor, Szigethy Vilmos, Gallovich Jenő voltak a lap belső munkatársai és a nemzeti szépirodalomban dicsőséget szerzett nagybecsű alkotások kötetekre terjedő tömege a *Szegedi Napló* számára íródott és a lap tárcájában jelent meg először.

Mi, a kik sulyos küzdelemek közt, csaknem magunkra hagyatva, mint pálma a Hortobágyon, sokszor félre érve, többnyire meg sem érve szántjuk szerény tollukkal az irodalmi izlés, a nemzeti szellem, a művelt magyar lélekhez illő nemesebb hang mezejét és alig remélhetjük, hogy az aratás bőségében valaha részünk legyen: megilletődéssel, kartársi szeretettel, őszinte meleg nagyrabecsüléssel üdvözljük a *Szegedi Naplót* emlékeztető könyvének hatása alatt és forrón óhajtuk, hogy ez az irány, ez a szellem termékenyítse meg a vidéki sajtót mindenütt és irodalmi törekvések szárnyain emelje hivatása magaslatára, a honnan a nemzeti művelődés sugarait áraszthatják az olvasó közönségre.

* * *

Egész Európa szörnyen megijedt Kuropatkin tüzes, nagyhangú napiparancsától. Legalább a sajtó valósággal reszket Japán miatt.

Már oda van, már elveszett a hősi sárga faj, Kuropatkin előre nyomul, bekeríti, oldalt támadja Kurokit és nem kukorékol háromszor a kakas és beteljesedik a hatalmas cár akarata: az oroszok legyőzik a japánokat.

— Welche Wendung! kiáltaná Ausztria böles diplomatája erre a hirtelen változásra a sajtó hangjában, a saját külön katonai munkatársak magatartásában.

A dologban csak az a mulatságos és a japánpártiakra egyben megnyugtató is, hogy Kuropatkin rettentő ágyu — vagyis szó-dörgésére Kuroki nem adott visszhangot. Az okos kis japán nem beszél. Hallgat és — cselekszik.

Házzsabályrevízió.

— október 14.

Tisza István gróf miniszterelnök ugrai levele mint a választóviz, ugyanhatott a Kossuth-pártra és e párt hétfői értekezletén mindjárt kitűnt, hogy két, teljesen eltűtő részből áll, melyek csak mechanikailag függnek össze, de belső, anyagegységgé vált tömörségük nincs.

A vezérek, oly személyek, kik parlamenti keret nélkül is valódi értéket képeznek, rögtön belátták, hogy Tisza István gróf elvi állása a házzsabályok kérdésében teljesen jogosult, hogy a költségvetési vita valóban tulságos

hosszu, és hogy a technikai obstrukciót mely a parlamentet egy csekély kisebbségnek kiszolgáltatja, el kell háritani. Csak az ellen szálltak védelemre, hogy az utoncjutalék megszavazásánál is helye legyen a vita korlátozásának. De ebben sincs igazuk, mert a miniszterelnök felhívásában és nyilatkozatában, melyet a képviselőház hétfői ülésében tett, világosan ki van fejtve, — hogy csak a rendes ujoncjutalék esik az ő javaslata alá, de hogy a katonai terhek minden emelésére és a hadsereg minden szerkezetére nézve teljesen szabad folyást kell engedni, a vitának.

Ha tehát elismerjük, hogy az államnak rendezett pénzügyi viszonyok közt kell lennie, hogy kötelezettségeinek határidőre mindenkor meg kell felelnie, amint ezt az állam hitele és tekintélye megköveteli, akkor azt is el kell ismernünk, hogy az állam nem hagyhatja magát védelmi eszközök nélkül, hogy legalább a csapatok rendes száma flüött kell rendelkeznie. Az egyik úgy, mint a másik egyszerűen az állam létjogosultságát képviseli és ezt bizonynyal senki sem tagadhatja, aki őszintén érez hazája iránt.

Ezt mihamarabb be kell vallaniok a Kossuth-párt e higgadt vezéreinek is. De azoknál, kiknél láрма és botrány tesz mindent, persze legyőzhetetlen ellenállásba ütközik Tisza István gróf javaslata. Reájuk nézve politikai létkérdés, hogy a Házban rend ne uralkodjék.

Hogy a néppártot leshelyéből, mely politikájának lényegét alkotja, most sem lehetett kiűzni, az magától értendő. Nézni fogja a dolgok fejlődését s aztán arra az oldalra áll, azt az irányt fogja támogatni, mely a lehető legtöbb kavarodást képes előidézni. Ezt parancsolja neki törhetetlen hazaszeretete. Valószínű tehát, hogy akit annak idején legszenvedélyesebben, legkiméletlenebbül támadott, *Bánffy* báró aspirációit fogja támogatni.

Bánffy báró beszédében, melyet az új pártfőnök a fővárosi második kerületben tartott, nincs egyetlen mondat, mely élet ne az új pártfőnök ellen fordítaná. Ugy tetszik, mintha Magyarország egykori miniszterelnöke, kinek magának is oly sokat kellett szenvednie az obstrukció alatt, teljesen elvesztette volna emlékező tehetségét.

Mert ha, mint mondja, a házzsabályok az alkotmány garanciája, ha azokat módosítani nem szabad csak azért,

hogya a kormány valamely nehéz kérdésben eredményt érhesse el, ha a házszabályokat csak nyugalmas időben szabad revízió alá venni, mikor a pártok közt nincsenek éles ellentétek, akkor Bánffy báró akkori kezdeményezése önző áthágása volt minden általa felállított parancsnak.

Akkor talán kevésbé „élesek” voltak az ellentétek a pártok közt, mint ma. Kölesönös egyetértésben intéztek el akkor a pártok állami szükségeket, mint most nem rég? Bizony nem. E helyett most végtelenül súlyosabban kellett érezni az obstrukció törvénytelenégeit. És éppen ezért az egész ország, ama emberek választót is, kik ma kiméletlen ellenzéket akarnak alkotni. Tisza István gróf okos, meggondolt, csak a haza javát okozó javaslatjai mögött állnak.

Politikai mozgalmak.

Saját tudósítónktól.

Budapest, okt. 13.

A képviselőház ma szünetel. A politika az utcán, a Kossuth Lajos-utcai korzón vert tanyát. Értjük ezalatt az ellenzéki politikusok összeverődését. Mert összeverődés ez csupán és nem koalíció, de el sem is képzelhető, hogy a Kossuth-párt vesszük például Rakovszky híveivel amalgamizálódják. A határozatok egyöntetűek ugyan, de ez a hetegorén elemeket nem kapcsolja még egybe és aztán a Kossuth-párt zöme nem is szívesen láthatta, hogy a kártyákat Bánffy Dezső báró és Rakovszky István keverik, a kik legújabbban a legjobb barátságban élnek egymással. De elég ebből az elmélkedésből.

A ma délelőtti összeverődésen a jövő eshetőségeiről esett a szó. Polonyi Géza vitte. A harcot hirdette már az olasz provizoriumról szóló törvényjavaslatnál, a melynek tárgyalásába holnap kezd bele a kép-

viselőház. Ballagi vitát indítványozott, a mi persze az ő felfogása szerint valóságos fiók-obstrukciót jelent.

— A pártoknak, az ellenzéknek már itt kell hogy megmutassa az erejét — hangoztatta Polonyi Géza — és aztán megokolta a harc, mert az új provizoriumot Tisza már szombaton életbelépteti, holott magát a javaslatot holnap kezdi tárgyalni a Háznál.

Pedig, úgy tudjuk mi és ezt hétfőn meg is irtuk, hogy Tisza István gróf a hétfői ülés előtt a folyosón felkereste Kossuth Ferencet, a függetlenségi párt elnökét és azt az óhaját fejezte ki előtte, segítse elő, hogy a Ház az olasz provizoriumot a szokásos három nap mellőzésével sürgősen tárgyalhassa. Polonyi Géza ekkor közbevetette magát és kijelentette, hogy ő a három napot nem engedi el, a mire a kormány-elnök konstataulta, hogy az ellenzéken mult, hogy a provizoriumból tizenötödikére nem vált törvény.

Egyelőre egyébként eléggé nyugodalmas ülések várhatók. A házszabályrevízióra vonatkozó indítványt a kormányelnök a jövő héten szerdán okolja meg. A Ház egyszerű föllállással dönt, vajjon aztán napirendre tűzzi-e a 21-es bizottság kiküldését igen vagy sem. Ha az indítványt a többség elfogadja, a mint el is fogadja, akkor érdemleges tárgyalását csütörtökre tűzeti ki a kormány elnök. Politikai jóslások szerint ekkor kezdődnek a parlament kritikus napjai.

Ugyancsak a jövő héten tervezi a kormány az 1905. évi költségvetés benyújtását is.

Debrecen a Pécely ünnepen.

— okt. 14.

Debrecen városát s annak kiválólag irodalmi és tudományos érzését közelről érdeklő ünnepség folyt le tegnap Komáromban, ahol az ország közéletének és irodalmának kiválóságai találkoztak a két Pécely és Tóth Lőrinc emléket megőrkítő márványtábla alatt.

Japán történet.

Irtá: Sarkady István.

Kicsike japán történetet mondok el Shigáról és Segandáról. Az egyik egy bájos japán kisasszony, a másik egy japán fiatalember, akik Akita nevű kisvárosban laknak. Shigának szép kis kertjük van, tele mindenféle illatos virággal. A kerten túl van a mezőség, azontul az erdő. A szerelmes pár a kiskert egyik sarkában egy egy szikladarabon ülve cseveg. Előttük tarka kavicsokkal szegélyezett utak kigyóznak a virágtergben. Hátuk mögött Amano szomszéd vizepartója, melynek kristályos vizén fehér és vörös lótszokat hímbeál az alkonyi szellő. Az aranyhalacska vígan cikáznak a nagy karimájú lótsz levele körül, mialatt a lomha teknősbéka a parti kövecek közt huzza meg magát.

Körülöttük a japán táj a maga elragadó, bűbajos szépségében mutatkozik. A mezőn elbarnuló fűszálakat a hulló nagy töleszerű kék harangvirág tarkázza; az örökzöld borostyán, a platánfa piros színe finom árnyalatait feltüntető levelei, a zöld rizsvetés a távolabb pirkadó tölgy és fűzfa bámulatos szingazdagságot mutat. A nap lemenőben van bíbor sugári végig siklanak az erdőn mezőn s bűvös erőt kölcsönöznek a pompás színharmonianak. Az erdő ritkásain az éggel összeolvadt tenger tűnik elő.

Amano szomszéd vizepartója piros levelű eserjével van körítve, melyen az uguizu a fülemile édes-bus panaszhangjával rin-

gatja el a hallgatót. Shiga és Seganda érzik dalának csodás hatását. Majd az uguizu befejezi dalát s másik bokorra száll, mialatt a két szerelmes ajka hosszú forró esőkban lesz egygyé. Az uguizu megint más dalba kezd, vigasztalja a két szomorú bucsuzó szerelmezt. Segandának mennie kell nagyon messze, de majd vissza fog jönni s megint hallgatják majd az uguizu dalát.

A nagy hajónak csak a fekete füstje látszik még a lemenő nap fényénél, majd egyre sötétedik az égbolt s csak sejteni lehet valamit a távolban: elment Seganda nagyon messzire. Shiga a szikladarabra hajtotta fejcséskjét s imádkozott.

A lanyha esti fuvalom a kamélia illatával tölti be a levegőt s a bűvös illat kábító árában fűrésztli a kis japán leányt, míg elszenderedik s álmodik édesen.

A gazdag Amano, kinek még csak egy felesége van, lábujjhegyen lopózik át Shigához s lágyan átkarolva siet vele haza felé. De Shiga felébred s fut sebesen anynyához s busan mondja el, hogy ez a csunya Amano, még ötlet szereti. . . Majd szivecskéje bánatát vig dalba fojtja el.

II.

És az a nagy, fekete füstöt okádó hajó messze elhozta Segandát, nagyon messze: olyan helyre, ahol nem olyanok az emberek, a házak, a templomok, mint Japánban. Egyik ilyen helyről a másikra s hiába várta, hogy egyszer csak elérnek majd Akitába s majd ott várni fogja Shiga ölelé karja: A

A két Pécely, atya és fiu, a szépíró és történelmi tudós, tulajdonképen Debrecen irodalmi és tudományos világához tartoznak, mindkettőnek emléktáblája ugyanolyan jogon díszeskedhetne az öskollégium falán. Ennek falai közt nevelődött az idősebb Pécely, aki Debrecenből is házasodott (Varjas János debreceni tanár leányával) és a debreceni consistórium segedelmével ment külföldre tanulmányait folytatandó s a kollegium ajánlatára őt hívta meg a komáromi ev. ref. egyház lelkésznek.

Komáromban halt meg s ott született fia, ifj. Pécely József, ki azonban egész életét Debrecenben töltötte el, mint a kollegium tanára és igazgatója. Itt írta műveit is, s ő volt az, ki Csokonai emlékének megörökítésére a gyűjtést megindította.

A komáromi márványtábla arany betűi mind a két Pécelyt megörökítik s a feliratos beszéd mellett az ifju Pécelynek és Tóth Lőrincnek gyönyörű arcelifjét is láthatjuk a táblán (Istók szobrász nagyon sikerült műve.)

Az emléktábla előtt lefolyt magas színvonalu irodalmi ünnepségen gr. Esterházy Ferenc üdvözölte a vendégeket, Németh benedek gimnáziumi igazgató tartotta az avató beszédet, majd a Dunántúli Közművelődési Egylet és a Múzeum Egyesület nevében Rákosi Jenő, a M. Tud. Akadémia és Kisfaludy Társaság nevében Beöthy Zsolt tartottak remek beszédeket. A Petőfi Társaság megbízásából Ábrányi Emil (Tóth Lőrincről), Szávay Gyula (a Pécelyekről) mondtak beszédet.

Szávay egyszersmind a debreceni Csokonai-Kör képviseletében is szólt s belevonta az ünnepségbe a lelkében távolból szintén ünneplő Debrecen.

Szávay beszéde a következő volt:

A Petőfi-Társaság megbízásával egyedül talán nem is mernék fellépni ez ünneplő helyre, mert a nagyok díszes koszorújában igénytelen fűszálnak, nekem megmozdulni

merre mentek mindenütt hidegebb, hidegebb volt, mint Japánban, míg sok idő múlva szép meleg vidéken egy nagy idegen városban kötött ki a hajó.

Seganda összeszedte holmiját s ott hagyta a hajót, hátha erre van Akitta? . . . Csakhogy idegen volt itt minden s már nagyon sokáig kereste Shigát, éhezett is szomjazott is, mikor egy jó idegen ur magához intette s megvendégelte.

Majd a vasutra hívta és mentek együtt hosszú ideig mikor egy másik nagy városba értek. Itt lakott a jó ur, ki magához vette Segandát s együtt éltek. Később megtanulta a jó idegen ur szavát s maga is elegáns fiatal ember lett.

Szegény Shiga sokat szenvedett. Atyja, Okimó, tönkrement s leányát a gazdag, csunya Amanónak adta el második feleségül. Így volt szegény Shiga sokáig, mikor egy este feltűnt a nagy fekete füstöt okádó hajó Akita alatt. Sietett elébe, de Segadát nem látta sehhol.

Busan ment haza összeszedte kincseit s még egyszer imádkozott az uguizuval az ég urához aztán sietett a nagy hajóra, elhagyta Japánt felkeresni indult Segandát. — Sokszor aludt el s ébredt, mikor egy este esillogó nagy házak előtt állott meg a hajó. De nem tudták neki ezek az idegenek megmondani, hol van Segada. . . Majd vonatra ült s vitte az messze, nagyon messze, abba a városba, ahol táncoló lányok vannak egy nagy házban. Ebbe a nagy házba

és hangot adni nem volna jogosult. A kedves véletlen azonban kísérő társamul, erősségemül adott valamit, ami bátorra tesz s ez az: hogy Debrecenből jövök.

Hódolatot és rokonüdvözetet hozok a városból, mely távol keleten a magyar haza délibábos ölében szüli, neveli s szárnyuk nőttén világba röpti a jó magyar fiakat, — a városból, mely mind a két Pécelyt emberre nevelte, fiává fogadta, — melynek öskolégiumában az első Pécely, diákok seniora tanult, a második Pécely pedig tanított, a melynek falai közül hatalmas sasszárnyakon az első Pécely, miután megkeringette a világ és tudomány idegenségeit, — ide ereszkedett le Komáromban kőfészket rakván itt hitének — s amelynek falai közé viszont vonzódo érzelmekkel innen Komáromból visszazált a második Pécely, — akit szülői büszkeséggel félig a saját fiának tart a mi városunk is, mert hiszen debreceni sziv alól sarjadott ki élte, szivének párját is Debrecen adta, életét ott élte, műveit itt írta és örök álmait is annak a városnak szüz-magyar földjében alussza.

Ennek a virágövezte márványnak ismerem a párját, otthon a Csokonai városában, ott ifju Pécely József porai felett élő virágaival és aranybetűivel a mulandóság követ képviseli; itt már azt a követ, mely a porladó téglák közül kitör és eget kér a halhatatlanságból. Csokonai városa ott hálás szeretettel és kegyelettel emelte annak a férfinak, ifju Pécely Józsefnek hamvai fölé, aki a város költőfiának sirja felett elsőül kezdte szerető kezekkel ültetni s rendezni a borostyánt, a ki az első gyűjtő felhívást kibocsájtotta, hogy Csokonai ércemlékhez, a halhatatlanság e mutatójegyéhez jusson.

Érzelmek és emlékezések sokasága hatja át tehát a mi városunk lelkét is a mikor hírét hallja ennek a fényes, meleg ünnepnek szive egész melegevel, lelke teljes áradásával és megnedvesülő szeme minden ragyogásával van jelen itt az ünnepen, szivből örvendve hogy Pécely József szülőföldjén az ő dicső-

került a Japán leány s táncot tanítottak neki, amit majd a közönség előtt bemutat. Így lett Shigából lasankint ügyes és híres táncosnő és énekesnő.

III.

Shiga ma este mutatja be művész játékát nagyobb ünneplése között. Csillogó ruhájában, szebb mint maga a japán császár. Kicsiny szive hevesen dobog, úgy fél, talán nem tud most olyan szép lenni, olyan jól énekelni, táncolni.

Seganda ma este elbocsátást kér a jó idegen urtól, elakar menni abba a nagy házba, ahol ma olyan sok szép mindent lehet látni és hallani; ő még úgy sem volt ott soha sem, pedig ura minden este odajár és beszél neki erről sok mindent, most vágyott oda először s elbocsátatott.

Shiga elragadóan táncolt, megismételték vele énekét, tapsoltak éljeneztek, Seganda is, elragadtatva a még eddig nem látottaktól, lelkesen tapsolt s éljenezte Shigát, kiért egykor úgy élt halt, aki viszont ő érte jött ide s mégsem ismerkedtek meg egymást.

Bizonyára annál édesebb lesz majd találkozásuk az örök Nirvánában.

ségét debreceni szó is hirdetheti és én boldog vagyok, hogy az irodalmi társaságok ünnepi nyilatkozatai között a Petőfi társaság tiszteletnyilvánításához hozzáfűzve, letehetem ez emlék virágai közé Debrecen közönségének s e város irodalmi törekvéseit és mozgalmait képviselő Csokonai körnek hódolatát és tiszteletét.

Városi közgyűlés.

Az 1904-dik évi október hó 18-dik napján, — kedden — délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében kezdődő törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlés tárgyszorozata:

1. Polgármesteri jelentés 1904. évi július és augusztus hónapokról.
2. M. kir. belügyminiszter leirata, melylyel az állami bábaképezde építése tárgyában hozott 136—8552—1004, bkgy. számú határozatot jóváhagyja.
3. M. kir. belügyminiszter leirata az ev. ref. főiskolánál létesítendő két bölcsészeti tanszékre megszavazott 10,000 korona évi hozzájárulásra vonatkozó közgyűlési határozat jóváhagyásáról.
4. M. kir. belügyminiszter leirata az 1904. évi költségeloirányzat jóváhagyása tárgyában.
5. M. kir. földmivelésügyi miniszter leirata a szőlőskerti csöszöknek hosszú löfegyverrel ellátása tárgyában hozott 192—7228—1904. bkgy. sz. közgyűlési határozat jóváhagyásáról.
6. Földmivelésügyi m. kir. miniszter körrendelete a hadsereg terménybeli szükségletének u. n. kézi vásárlás útján való beszerzése tárgyában.
7. Nyitra vármegye közönségének a nemzeti érdekek oltalmazása végett szükséges intézkedéseknek megtétele végett az országgyűlés képviselőházához intézett s ide támogatás végett megküldött felirata.
8. Csanád vármegye közönsége a vármegyei kórházak alkalmazottainak a vármegyei alkalmazottak sorába felvétele iránt a m. kir. belügyminiszter urhoz intézett feliratát támogatás végett megküldi.
9. Baranya vármegye közönségének átírata a gazdasági szerződményes eselések lakásairól alkotott szabályrendeletre hasonló szabályrendelet készítése iránt.
10. Csanád vármegye közönségének átírata a vasárnapi munkaszünetek kiterjesztése céljából a m. kir. kormányhoz intézett feliratának támogatása tárgyában.
11. Zala vármegye közönsége a külön sztrájk törvény alkotása iránt a m. kir. belügyminiszterhez intézett feliratát pártolás és hasonló szellemű felirattal való támogatás végett megküldi.
12. Zombor város közönségének az élelmi szerek mesterséges megdrágításának megakadályozása iránt az országgyűlés képviselőházához intézett, ide pártolás végett megküldött felirata.
13. Sopron sz. kir. város törvényhatóságának átírata a külállamokkal, különösen Olaszországgal a borbehozatalra vonatkozó szerződések tárgyában a m. kir. kereskedelemügyi miniszter urhoz intézett feliratát támogatás végett megküldi.
14. Győr sz. kir. város törvényhatóságának átírata az 1877. XX. t.-c. némely szabályainak módosítása tárgyában a m. kir. belügyminiszter urhoz intézett felirata támogatása iránt.
15. A gazdasági egyesületek országos szövetségének átírata a Galicia—Románia és Olaszország felől történő bevándorlás szabályozása tárgyában a m. kir. kormányhoz intézett feliratának támogatása iránt.
16. A győri ipar- és kereskedelmi kamara átírata a közszállítások tárgyában a m. kir. kereskedelemügyi miniszter urhoz intézett feliratának támogatása tárgyában.

17. magyar gyáriparosok országos szövetségének köszönő irata törvényhatóságunknak a hazai ipar pártolása tárgyában hozott 124—1904. bkgy. számú határozatára.

18. Polgármesteri jelentés az országgyűlési képviselőválasztói jog új törvényes szabályozása céljából elrendelt s a folyó év március havában foganatosított statisztikai összeírásról.

19. Polgármester jelentése a szervező bizottság elnöki tisztségének betöltése tárgyában.

20. A számonkérőszék jegyzőkönyve bemutatattik.

21. Tanácsi előterjesztés a borítal és husfogyasztási adók megváltásáról és a szerződés megkötéséről.

22. A közigazgatási bizottság jelentése az 1904-dik év első feléről.

23. A debreceni zenede kérvénye évi segélyének felemelése iránt.

24. A Dobozi-féle ház ondódi földjének elidegenítése felett a névszerinti szavazásnak másodizben megejtése.

A hajdulegénységnek drágasági pótlék iránti kérelme.

25. A mezőrendőrök és mezőrségi lovas kézbesítők drágasági pótlék iránti kérvénye.

A napidíjas és családos irnokok drágasági pótlék iránti kérelme.

26. A házipénztárnak, az általa kezelt alapoknak, a kövezetvámnak és a világítási vállalatnak 1905. évi költségeloirányzata, tanácsi javaslattal.

27. Tanácsi jelentés az ev. ref., az ág. hitv. evang. s a gör. kath. egyházak, valamint az izraelita hitközség iskolaépítési, fenntartási és egyházi segélyek tárgyában kötött szerződések jóváhagyása és további intézkedések megtétele iránt.

28. A néhai Ármos Bálint által tett alapítványoknak a m. kir. belügyminiszter ur leirata szerint szerkesztett alapító-oklevelek tervezetei, tanácsi javaslattal.

29. Egy gyámpénztári ellenőri, egy szállásbiztos, egy irodatiszti, s két irnoki állásnak, valamint az esetleg megüresedett állásoknak választás útján betöltése.

30. A városi nyomda külön kezelése tárgyában szabályrendelet tervezet, tanácsi javaslattal.

31. A törvényhatósági városok polgármestereinek 1903. évi május 18-án városunkban tartott értekezletén felvett jegyzőkönyv bemutatattik.

32. A városi tanács a helypénz szabályrendelet tervezetét betérjeszti.

33. Tanácsi előterjesztés az utcák jobb minőségű járdával való ellátása tárgyában alkotott szabályrendelet módosítása iránt.

34. Ugyanaz a telepedés és a községi kötelekbe felvétel tárgyában alkotott szabályrendelet módosítása iránt.

35. Ugyanaz a hordáriparra vonatkozó szabályrendelet módosítása tárgyában.

36. Szabályrendelet javaslat: a város belterületén levő közutak forgalmi biztonságáról és a műtárgyak megvédéséről.

37. Kataszteri helyszinelési költségek előlegezése tárgyában tanácsi javaslat.

38. A II. alföldi transversalis ut mentén a halápi 354. hrsz. parcellából egy hold területnek utkaparó ház céljaira jogelismelési díj mellett átengedése tárgyában tanácsi javaslat.

39. A kórház pénzkezelése és gazdagsága megvizsgálásáról szóló jelentés.

40. Tanácsi előterjesztés a városi nyomda papírok ára kiegyenlíthetése végett a pallagi vasut építésére felvett 8000 korona átruházásának engedélyezése s felhasználása iránt.

41. Ugyanaz a körkemencei kiadásokra 16,000 korona póthitel engedélyezése iránt.

42. Tanácsi jelentés az anyakönyvi hivatalnak városi épületben leendő elhelyezése tárgyában.

43. Tanácsi jelentés a helyi vasut részvénytársaság részére területek átengedése iránt.

44. Ugyanaz a folyó 1904. évi lövőse-nyek elmaradása folytán megtakarított ösz-szegnek a tanyai és gazdasági ismétlő isko-lák berendezési céljaira átutalása tárgyában.

45. Ugyanaz a Nagy Ferenc-féle Szent-Anna-utcai ház megvétele tárgyában, ezzel együtt a gör. kath. egyháznak templomépi-tés céljaira terület átengedése iránti kérvé-nye bemutatattik.

46. Az idegen forgalmi vállalat rész-vénytársaság kérvénye anyagi támogatás iránt.

47. Haraszi Lajos volt városi rendőr felebezése nyugdíja megállapítása iránti ké-relmét elutasító tanácsi határozat ellen,

48. Német Ferenc városi napidíjas ir-noknak kegydíj iránti kérelme.

49. Özv. Günther Ferencné özvegyi se-gély és gyermeknevelési járulék iránti kérvé-nye.

50. Szabadságolás iránti kérvények.

51. Nyugdíjazások.

52. Orvostudori oklevél kihirdetése.

53. Bábaoklevél kihirdetése.

Egyház és Iskola.

Presbiteri közgyűlés. Vasárnap, e hónap 16-án délelőtt 10 órakor az ev. ref. egyház presbitériuma az egyháztanács-temben, Kiss Aron püspök egyházi és Si-monffy Imre főgondnok világi elnök veze-tésével közgyűlést tart. A tárgysorozatban van Márton Imre ügyvéd indítványa korona járadék kötvények vétele, a törlesztés köl-esönök rendszerítése és az egyház pénztár-ának a cumulatív kezelés behozatala és a könyvvezetés átalakítása tárgyában. A tiszt-viselők, alkalmazottak s szolgák, valamint az énekvezérek kérvénye adrágasági pótlék adása iránt, a gazdasági bizottság vélemé-nyével.

Napi hírek.

Az időjelzőintézet jelentése.

Budapest, 1904. okt. 13-án. Változóan felhős idő várható, több helyütt esővel.

— **Istentisztelet a gör. kath. kápolnában.** A gör. kath. egyház ma ün-nepeli a bold. Szűz védelmének ünnepét, mely alkalomból az istentisztelet sorrendje a helybeli gör. kath. kápolnában a következő: 6 órakor reggeli nagy istentisztelet kenyér-áldással; délelőtt 9 órakor sz. mise, utánna miroválás; délután 3 órakor vecsernye, 4 órakor rózsafüzér ájtatosság.

— **A főispán Budapesten.** Domahidy Elemér főispán ma reggel a fővárosba utazik, honnan vasárnap tér vissza.

— **Személyi hír.** H. Kiss Kálmán, a körösi ev. ref. tanítóképző igazgatója Kiss Aron püspök fia tegnapelőtt városunkba érkezett s néhány napot családjá körében tölt.

— **Városi közgyűlés.** A tegnapi tanácsülésen a városi közgyűlés napját keddre e hónap 18-ra tűzték ki. A tárgysorozatot mai számunk közli. A közgyűlést megelőzőleg hétfőn a főispán elnöklésével teljes tanács ülést tartanak.

— **A jog-és pénzügyi bizottság ülése.** Tegnap délutánra ezt a nevezetes bizottságot ismét összehívta Vecsey Imre elnök, hogy a törvényhatósági joggal bíró városokat Debrecenben múlt évi május 18-án tartott értekezletén hozott határozataihoz véleményt adjon. Es csodák csodája: A városi törvény megalkotásának rendkívül fontos ügyéhez hozzászólani négy nemtisztviselő bizottsági tag gyűlt össze. Pedig azt hittük, hogy ilyen a városok életébe vágó nagy kérdés, úgy mint legutóbb a költségvetés elintézése, összesen egy azaz: egy darab bizottsági tagot fog összegyűjteni. Ott voltak: Vecsey Imre elnök, Magoss

György dr. főügyész, Roncsik Lajos főszámvevő, Aczél Géza főmérnök, Oláh Károly tanácsnok, Vargha Károly tb. tanácsnok és a választott tagok közül Kiss Albert, Szántó Sámuel dr., ifj. Schwarz Vilmos és Jámbor Lajos. A többi bizottsági tagokat a városi törvény kérdése nem érdekelte. Így történt aztán, hogy olyan kérdések felől, mint hogy fenttartások-e a főispáni állás vagy nem, jogvégzettség kell-e a tanácsnoki álláshoz vagy más szakképzettség, adómegtagadás, ujoncozás megtagadása, nyugdíjügy stb. csak ez a töredéke a nagy bizottságnak mondhatott véleményt. — A városi törvény tervezetének letárgyalása után Oláh Károly tanácsnok bemutatta az iskolasegélyek ügyében az egyházakkal megkötött szerződéseket. Csupán a róm. kath. egyházzal nem jött még létre a szerződés, habár a belügyminiszter addig a segélyt nem hagyja jóvá. A bizottság elhatározta, hogy a róm. kath. egyházat a szerződésére sürgősen felhívja.

— A debreceni Kossuth-szobor.

A városi tanács tegnap tartott ülésén Kovács József polgármester jelentést tett a h. nánási Kossuth szobor leleplezéséről s felhívta a tanácsot, hogy a debreceni Kossuth szobor felállítása irányában tegye meg a kezdeményező lépéseket. A tanács kimondta, hogy a Kossuth Lajos szobrának felállítása érdekében a kezdeményező lépéseket haladéktalanul megteszi. E célból kiküldte Kovács József polgármester elnöklésével Vecsey Imre főjegyzőt, Körner Adolf, Oláh Károly, Király Gyula, Bészler Károly, Szabó Kálmán, Csóka Sámuel tanácsnokokat, dr. Magoss György főügyészt, Aczél Géza főmérnököt, Roncsik Lajos főszámvevőt. Ez a küldöttség kiegészíti magát a debreceni Kossuth szobor bizottsággal, meghívja a bizottságba dr. Thaly Kálmán, dr. Bakonyi Samu és Dobiecki Sándor orsz. képviselőket és az így egybeállított bizottságot felhívja, hogy tegye meg javaslatát arra nézve, hogy Kossuth Lajos szobra mielőbb felállítassék Debrecenben és jelölje ki a szobor helyét is,

— **A debreceni felirat,** Szabolcsvármegye törvényhatósági közgyűlése Feilitzsch Berthold báró főispán elnöklete alatt elhatározta, hogy Debrecen város törvényhatóságának a magyar nyelv és jelvények jogainak külképviseléseinknél való érvényesítése érdekében a képviselőházhoz intézet feliratait támogatja. Az országgyűléshez feliratot intéz, hogy s felségének a Rákóczi Ferenc hamvainak hazaszállítására vonatkozó legkegyelmesebb elhatározása törvénybe iktattassék és a hazaszállítás rendelkezésére intézkedések a törvényhozás mindkét faktorának közreműködésével tétessék meg.

— **Lotz Károly meghalt.** A magyar ábrázoló művészetnek nagy halottja van. Lotz Károly, az agg művész, aki hosszú idő óta beteg, ma reggel 7 órakor meghalt. Igazi nagy részvét nyilvánul meg nemcsak művészi körökben, hanem a társadalom minden rétegében Lotz halála fölött. Egy idegenből magyarrá lett művész halt meg az élettől. Egész életét, művészetét a magyar génusz ihlette és alkotásai külföldön is dícsőségévé lettek a magyar művészetnek. Hajlott korában a babért tömegesen aratta. A nagyközönség is, a művészi körök is nagy hódolattal vették körül. Halála nem jött váratlanul, mert Lotz már majdnem egy évtizede betegeskedik. Mikor az új országház freskóit festette, meghűlt, tüdő- és mellhártyagyuladást kapott. Azóta a gondos, odaadó

ápolás dacára, állapota folyton rosszabbodott. Székács és Korányi professzorok naponként kétszer tartottak a beteg fölött konziliumot. Kornélia leánya éjjel-nappal a legnagyobb gonddal és szeretettel ápolta imádott atyját, aki ma reggel hét órakor foteljében ülve ugyszólván észrevétlenül halt meg. Utolsó szava: „Aranyom” volt, a melyet kimondhatatlanul szeretett leányához, Kornéliához intézett. Lotz temetéséről a kormány gondoskodik és annak rendezésével az Entreprise-intézetet bízta meg, meghagyva, hogy a ravatalozás, mely a műcsarnok előcsarnokában fog megtörténni, valamint a temetés a legfényesebb legyen. A temetési szertartás minden valószínűség szerint szombatn délután fog végbemenni. A kerepesi-uti temetőben a főváros diszírhelyet ad. Lotz Károly 1833-ban született Hessen-Hamburgban, onnan jött be gyermekkorában szüleivel Magyarországra.

— **A honvédség élelmiszer-szállítása.** A helybeli magyarkirályi 3 honvéd gyalogezred parancsnoksága az 1905. évben a 3. honvéd gyalog és 2. honvédhuszár ezredek részére szállítandó élelmiszerek, úgy mint fűszerárak' hus és zsirra árlejtést hirdet. Ajánlatok az ezred élelmező bizottságához címezve, november hó 14-ig küldendők be. Az ajánlati feltételek a fent nevezett irodába és a katonai ügyosztálynál megteudhatók.

— A debreceni muzeum megnyitása.

A debreceni muzeum létesítésének alapja már meg van vetve. A volt nazdasági tanintézet helyiségeiben rendezték be ideiglenesen, a kulturpalota felépüléséig. Miliesz Béla a több mint 8000 tárgyból álló Lőkóvits Arthur által adományozott gyűjtemény nagy részét már teljesen elrendezte. A tanács tegnap tartott ülésén kimondotta, hogy a muzeumot 1905 január elsején megnyitja.

— **Tisza István öröksége.** Alighogy megnyílt a tisztelt ház, immár kivirágzott a folyosón az anekdóta fa. Apponyi-ról beszélgettek, a kit most várnak haza Amerikából és Mikszáth Kálmán a következő anekdótát mondta el:

Még akkor Tisza Kálmán uralkodott Magyarországon, ő volt hegyeknek és vizeknek legfőbb ura. Egyszer a folyosón állottunk és éppen Apponyi Albert beszédére esőngette föl a folyosót az elnök. Hanyathomlok rohant be mindenki, csak ketten maradtunk künn a folyosón, esőndesen szivarozgatva Tisza Kálmán és én. Azt mondtam neki:

— Látod, kegyelmes uram, mindenkit legyűrtél már, de ezt az egy ellenzéki potentát, Apponyit nem tudad legyőzni.

Az öreg pislogva válaszolta:

— Hát tudod, rossz néven venné tőlem a fiam, ha neki semmi sem maradna... Apponyit Pistára hagyományozom...

— **A munkazárlat feloldása.** Amint tegnapi számunkban közöltük, a kőművesmunkások józanabbul gondolkozó része nem akarja magát és családtagjait a nyomornak kitenni és kijelentette a mestereknek, hogy hajlandó újra munkába állani, annál is inkább, mert közülök számosan elutaztak a fővárosba és más városokba munkát keresni, de nem kaptak és kénytelenek voltak a hiábavaló költség után hazajönni. Az építő-és kőművesmesterek ennél fogva tegnap értekezletet tartottak, amelyben hét pontban foglalták össze azokat a feltételeket, amelyek mellett készek a munkazárlatot feloldani és az önkényt jelentkező munkásokat visszafogadni. Akik ezeket a feltételeket aláírják, azok a munkások rögtön munkába állhatnak. Egyébiránt a sajnálatos ellentétek teljes elsimítása céljából szombat délután újra összeül a békéltető bizottság Vetéssy Béla iparügyosztályvezető elnöklése alatt, amelyen

ugy a mesterek mint a munkások küldött-sége részt fog venni. Így tehát remélhető, hogy egymás javára munkaadók és munkások közt a béke e hét végén helyre fog állani és hétfőn már újra megnépülnek az elhagyott álványok.

— **Kereskedők és iparosok figyelmébe.** (A debreceni kamara hivatalos közleményei.) A debreceni kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdeklődők figyelmét az alábbi pályázatokra.

10121—1904. Kő és Homok szállítására irt ki pályázatot a M. A. V. aradi üzletvezetősége. Pályázatok 5 százalék bánatpénzzel együtt az aradi üzletvezetőséghöz nyújtandók be. Határidő október hó 25.

10147.—1904. Mész, Kő, Téglá és Pala szállítására irt ki pályázatot a M. A. V. budapesti balparti üzletvezetősége. Ajánlatok okt. 28-ig nyújtandók be.

10151.—1904. Vásárváltozások. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, hogy M. Sziget város szeptember 1 és 2-iki vásárjai helyett október 31 és novem 1-én. Nyírmada község pedig augusztus 24-ik vásárja helyett október hó 19-én tartassék meg.

10448.—1904. Hidépités. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a sziget-nagybányai uton levő 31 számú hid újból való építését 39195 kor. kor. költséggel engedélyezte. Ajánlatok a máramarosszigeti államépítészeti hivatalhoz október 19-ig nyújtandók be.

— **Beteg szolgabíró.** A hajduböszörményi járás szolgabírójának, Magi Elek néhány nap óta erős idegbajban szenvedett, mely folyton öregbült. Most a szolgabírón az agylágyulás tünetei mutatkoztak, annyira, hogy felkeltet vinni egyik budapesti elmegyógyintézetbe, a hol a bajt gyógyíthatatlannak nyilvánították. A böszörményi szolgabíróság vezetését Rózsa Ernő, a központi főszolgabíróság tiszteletbeli szolgabíróság veszi át, kt a napokban utazik új állomására.

— **Eljegyzés.** Bacsó Pál m. kir. államasuti gépészmérnök eljegyezte K. Tóth Kálmán bájos fogadott leányát, Péter Melindát.

— **Erkölcsei hanyatlásunk.** Társadalmunk rut büneinek fattyuhajtása üli korunkban diadalát s ez az önzés és az önteltetés. A mohó meggazdagodási vágy lépten nyomon erőt vesz az embereken. Az idealizmus zománca lassankint elmosódik s a prózaiság foglalja el helyét. Az ifjút, alig hogy megkapja érettségi bizonyítványát, szánalmas becsvágy fogja el s hencegéstől duzzadozva tudományosdisága képzelte tudatában s nap-tüzehez akar emelkedni. Szárnyai aztán felolvadnak, mint *Ikárusz* viaszos szárnyai s a kijózanodás percében kénytelen belátni, hogy ő — *nagy semmi!* A magasba csak alig néhány tud emelkedni s könnyen megolvashatjuk azoknak a számát, kiknek homlokán az isteni szikra ott ragyog. Mit ér a tudomány, mit a költői szárnyalás, ha súlyed az erkölcsiesség? Sikkasztás, csalás, lopás napi renden van, a szív nemes érzelmei, őszinte barátság, csak kongó pénz, melynek ma nincs se bece, sem értéke, a hálás szeretet, a becsület pedig már egész kihalt a világból. A vallástalanság is mély gyökeret vert, az ember, isten remek alkotása, már megalkozott teremtés, hisz állítólagos unokatestvére a majomnak. Írói toll, festői ceset, drámai előadás megragadó vonásokban tárják a közönség elé az erkölcsi súlyedést, a józan közvélemény a megvetés bélyegét sűti rá bűnösökre, a törvényhozás sem marad

tétlen s fölemeli büntető karját, de ez mind nem elegendő. Erkölcsi betegség erkölcsi szerek nélkül nem gyógyítható, s mit sokan kerülnek, a munkát ajánljuk orvosául.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatalnál az alábbi haláleseteket jelentettek be: Kovács Lajos ev. ref. 2 hónapos. Nagy Gáborné szül. Mészáros Eszter ev. ref. 35 éves. Stropf névtelen 7 órás. Köhn Vilmos izr. 21 éves.

— **Szent-é vagy — részeg?** Ez az ördögös dolog, hogy azért szent, mert részeg volt. Mert ha józanon követi el azt a lopást Csobán Imre, a mit halalos részegen állítólag elkövetett, megüti a bokáját. Csobán Imre ugyanis a Hatvan utcán lévő Spira féle korezmában mulatva annyira bebugott, hogy nem tudta mit cselekszik. — Hogyan, hogyan nem a vendéglős 47 koronája az ő zsebébe került s elszaladt. A Bika előtt érték utól s elvették tőle a pénzt hiány nélkül. A rendőrség előtt tett vallomásaiban azt mondja, hogy semmire sem emlékszik. Így csak kihágásért s botrányért büntetik meg.

— **Öngyilkos leány.** Bernárdin Amália, debreceni borleány már több ízben követett el öngyilkossági kísérletet. Ezelőtt pár hónappal gyufaoldatot ivott. Am akkor megmentette a kórházi orvosok gondos és szerencsés kezelése. A halál torkából vissza jött leány azóta is sokat foglalkozott az öngyilkosság eszméjével, s tegnapelőtt megismételte a bukott darabot. A sósav hatásabbnak bizonyult a gyufaoldatnál. A 17 éves viruló szép leányban a nyiló virágban borzasztó rombolást vitt véghez a gyilkos ital. Élethalál közt lebegett másfél napon keresztül. Borzasztó kinokat szenvedett. — Tegnap este végre megszánta a tévedtet az ég, s elválasztotta a beteg testtől a még betegebb lelket. Holtteste a kórházi boncasztról a halottas kamarába került, honnan ma temetik.

— **Hős inas.** Kis Istvánné egy udvarban lakik Szücs Gergely eszmadia inas gyerekekkel. Az inas az összes ott lakóknak sok kellemetlenséget okozott. — Legtöbbet Kissnének. Az asszony tegnap valami csin-talanságért rendre utasította, mire Szücs kétszer úgy orron vágta, hogy ájultan esett össze.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészet festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalu-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő ki, rakatban.

— **Ügyes detalista** fűszeres segép azonnali belépésre felvétetik. Cim a kiadó-hivatalban.

— **Valódi amerikai férfi cipők egyedi raktára Feketénél.**

— **Divatos férfi és flu kalapok legnagyobb választékban Feketénél.**

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzené.

SZINHÁZ.

MŰSOR:

Okt. 14. Eleven ördög daljáték C bérlet.

Okt. 15. Bizánc színmű. A. bérlet.

Okt. 16. D. u. A szabin nők elrablása

bohózat. este: A Kis császár, daljáték. (Előszór.)

TAVIRATOK.

A Nemzeti párt határozata.

Budapest, okt. 13. A nemzeti párt ma délután értekezletet tartott, amelyre Apponyi gróf is megjelent. A párt a tagjai vezérükkel nagy lelkesedéssel fogadták. Apponyi hosszasan beszélt a házszabályrevízió ellen, mely után a párt elhatározta, hogy a revíziós bizottságba nem küld képviselőt és a házszabály módosítása ellen teljes erejével küzdeni fog.

A japán-orosz háború.

A mandzsuriai harcokról.

London, október 13. Oyama tábornok jelentését a 9-iki jantaji esatáról most teszik közzé. A tábornok ezeket jelenti: Vishe és Fönciku között az ellenség az utat elvágta e hó 9-én. Sikerült az oroszoknak néhány általunk már elfoglalt pozíciót elfoglalni. — Hosszu, másfél napos esata fejlődött ki, a melynek eredménye az volt, hogy minden pozíciókat visszafoglaltuk és meg is tarthatuk. A veszteségen mind a két részen óriásiak voltak. Noha az oroszok tulnyomó számban voltak, mégis nagyobbak voltak az oroszok veszteségei, mint a japánoké. — Hány ember esett el, arról Oyama tábornok nem küldött részletes jelentést. Oyama még hozzá füzi, hogy Föncikut visszafoglalták a japánok. A balszárnyon aránylag kicsiny volt a támadás. Annál hevesebb volt a jobbszárnyon és a centrumon.

Tokió, október 13. A tegnap délelőttig beérkezett hivatalos és pontosabb jelentések szerint a japánok jobb szárnya heves, a jelentés küldésekor még mindig tartó küzdelemben jól tartja magát a Taiccho folyó mellett lévő Fönciku közelében lévő állásaikban. Oku tábornok, ki a balszárnyon van, azt jelenti, hogy jobbszárnya Nodzu balszárnyával megtámadta az oroszokat Vuitaiesunál a jantaji szénbányáktól négy mértföldnyire északra, de a hétfőtől kezdve való éjjel nem tudták őket állásaikból kiszerezíteni. Oku balszárnya megtámadta az ellenséget Szibiasa-tung mellett lévő állásában, majd előrevonult Hoiesiatung felé.

Port-Arthur ostroma.

Pétevár, okt. 13. A harcokról érkezett tudósítások szerint Port-Arthur felszabadítása képezi most a hadvezetőség legfőbb gondját. Kuropatkin jelentéseiből az a nem éppen vigasztaló tény derül ki, hogy — miután Mukden Port-Arthurtól igen messze van — a felszabadulás ezen a télen aligha következik be.

London, okt. 13. A Daily Telegraphnak jelentik Csifuból tegnapi kelettel: Stöszszel tábornok lakásába behatolt egy gránát, miért is kénytelen volt lakását áttenni a város közelébe. A gyermekhalandóság Port-Arthurban nagy. Az oroszok szabadon bocsátottak tizenegy japánt, akiket Dalniba szánt rakománnyal fogtak el, mert nem tekintik őket kombattansoknak. A japánok minden meghiusult támadása után hálaistentiszteletet tartottak Port-Arthurban.

London, okt. 13. A Daily Telegraphnak jelentik Csifuból tegnapi kelettel: Négyezer kozák 100 kilométernyire Tingjang elé érkezett. Hír szerint megszakították az összeköttetést Szöul és Gensan között és a vasutat sok mértföldnyire megrongálták. Ugy hírlik, hogy a hadi főut mellett lévő helyőrség készleteket megsemmisítették.

Sanghai, október 13. Az orosz hajóhad okt. 1-én ki akart törni a port-arthuri belső kikötőből, de e szándékában megakadályozta

a keleti kikötőt uraló japán ütegek tüze. A Retvizán erősen megsérült.

Pétervár, október 13. Revalból érkezett tudósítások szerint a balti hajóraj végre elindult. All pedig a hajóraj 7 csatahajóból, 8 cirkálóból, 9 torpedóuzóból és 10 szállítóhajóból. A balti flotta két hajórajra oszlott. Az egyik Suez felé, a másik pedig a Jöremény-fok felé indult. Az Indiai ocean egyik előre meghatározott, de szigorú titokban tartott helyén fog a kettéosztott hajóraj találkozni és újra egyesülni.

A szász király betegsége.

Drezda, okt. 13. A szász király állapota rohamosan rossz abbra fordult. Katasztrófától tartanak.

Az olasz kereskedelmi szerződés.

Bécs, okt. 13. A hivatalos lap közli: Az osztrák összminiszterium rendeletét, a melylyel a magyar kormányval egyetértésben elrendeli, hogy az Olaszországgal való eddig érvényben volt kereskedelmi szerződés határozatai, a hatályukat veszítő határozatokat kivéve, továbbá is érvényben maradnak és csupán néhány vámtétel változtatatik meg azaz egészített ki.

Az osztálysorsjáték huzása.

Budapest, okt. 13. 25,000 koronát nyert: 10531.

10,000 koronát nyert: 17456 30026 40320.

5000 koronát nyert: 8064 28772 45279 41992 65051 84052.

2000 koronát nyertek: 3663 3970 6602 7611 9821 13959 14747 22424 23908 27167 31462 36329 45185 48390 55253 55394 57088 58520 59029 61656 65690 67911 72661 77818 77637 84733 88828 91732 105451.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, okt. 13.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv korátolt. Szilárd irányzat mellett 25,000 métermázsza kerül forgalomba 5 fillérig drágább árakon. Egyéb gabonanemek kedvezők. Idő: szép.

Városi színház.

Pénteken, 1904. október hó 14-én „C” bérlet

AZ ELEVEN ÖRDÖG.

Daljáték 3 felvonásban. Bayard után átdolgozta: Deréki. Zenéjét szerzte: Konti József.

SZEREPLŐK.

Soubise, herceg
A heregné
Tibull de Hügeon, báró
Hermin, nővére
Lctoieres, vicomte
Pomponius, nevelője
Grevin, szabó
Marianna, neje
Desperieres, tanácsos
Veronika, a tanácsos nővére
Margot, leánya
Egy rendőrtiszt
Polgármester
Milard, pék
Mortier, pépész
Chameau, kocsmáros
Champignon, szappanos
Leonier, fodrász
Lapin, tejárus
Margurette,)
Maunon,) mosónők
Chatarine,)
Susanne,)

Csontos Gyula.
Arday Ida.
Farágó Ödön.
Krémerné Lili.
Rózsa Lili.
Krémerné Jenő.
Iványi Antal.
Sugár Aranka.
Szilágyi Aladár.
Havasi Szidi.
Püspöki Rózsi.
Virágháti Lajos.
Paksi Sándor.
Szabó Károly.
Kozosvári Albert.
Telekán Valér.
Arday Árpád.
Magasházy János.
Gazdácska Lajos.
Térey Ilonka.
Szabó Károlyné.
Gerőfi Rózsi.
Németh Eszti.

Urak, hölgyek, rendőrök, hitelezők. Történi: az 1-ső felvonás Párisban, a 2-ik a tanácsos házában Chantonban, a 3-ik Malýaban a heregnél.

Kezdeté 7 és fél órakor.

Mechanikus kötődék

vegyék legjobb

gyapot és gyaju pamutokat, egyedül az első pamutgyárnál:

Brosche & Richter Reichenberg i. B.
Mintalapok készséggel ingyen küldetnek. egyedüli képviselő magyarhonban

Erdelyi Soma Budapest VII. Dohány utca 47.

fényképezési cikkek

Láda kufferek

uti készletek, pénz, szivar és levéltárcák,

férfi fehéreneműek,

(mérték után is készülnek).

solingeni kések, ollók, borotvák, haj, köröm és ruha kefék, fésűk, szappanok, tükrök nagy választékban, jutányos áron kaphatók:

BORSOS KATA

műipar és férfi divat áru raktárában

Debrecen, városház épüle

bőr árúk

A FÖLDES-féle Margitcrème legjobb a világon. Hatása csodás. Legkifejlesztettebb a nap és

A lézésére, tökéletesítésére és fenntartására legkifejlesztettebb és megbízhatóbb a vegyszerrel teljesen ártalmatlan

szél befolyása ellen sem higanyt, sem ólnot nem tartalmaz a zsinmentes közkedvelt

FÖLDES-féle Margit Crème

Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt eltávolítja a bőrtől a pattanást, (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot, fehérré, simává varázsolja üdít és fiatalít.

A: kis tégely 1 k. nagy 2 k.

Postán utárvétellel vagy a pénz előzetes küldése után küldi a készítő

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.

Kapható minden gyógyszertárban, drogériában és illatszerek-kereskedésben.

Kiváló toilett-cikkek:

Margit-hőlgypor (3 színben) K. 1-20
Margit-szappan 70 f.
Margit-fogpép 1.-K. (Zahnpaste)
Margit-arcvíz 1.-K.

Főraktár:
Földes Kelemen gyógyszerész ARAD.

Hölgyek részére nálunk is kapható! Legjobb szépitőeszer

Első kézből, a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban!

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított tárogató és a hangfokozó gerenda feltalálója

BUDAPEST, II. LÁNCID-U. 3. SZ.

Ajánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges cialitás) fa, réz-, fuvó és vonós hangszereit, ezimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedük 3-, 4-, 5-, 6-, forinttól feljebb a legjobb felszereléssel.

Hangfokozó gerenda mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyabb hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javítással 4-frt.

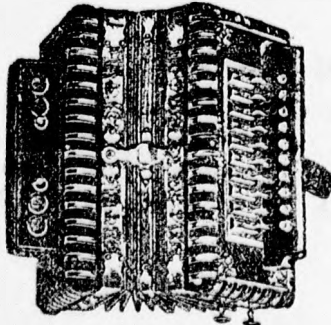
TÁROGATÓ.

rózsafából, ujezüst billentyűvel és iskolával, 30-frttól feljebb

Harmoniumok világhírű legjobb gyártmány, 65-frttól feljebb

Zenekarok teljes felszerelése, előnyös feltételek mellett, jutálys áron, elismert jó minőség. a hadsereg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítója vagyok.

Harmonikák, legjobb, erős elpusztíthatatlan hangokkal, 250-frt. 3-, 4-, 5-forinttól feljebb. **Külföldi** acélbargu hangversenyharmonikák, saját minták.

Javitások az összes hangszereken, különlegesszakerü pontossággal, jutányos áron eszközöltetnek,

Kezesség minden egyes hangszernél.

Kivitel nagyban és kicsinyben.

Árjegyzék minden hangszerről kívánságra ingyen és bérmentve

küldetik.

!!! Nyavalyatörés !!!

Ki nyavalyatörés, görcs, és más idege állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen bérmentve kapható a hatyu szabad gyógyszerárban.

M. Á. Vasutak menetrendje

1904. október hó 1-től.

Debrecenből indul:

Budapest felé (vegyesvonat) —	d. u.	3	30
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	16
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8	57
Budapest—Nagyvárad felé —	d. u.	12	07
Budapest—Nagyvárad felé —	este	10	31
P.-Ladány—Nagyv. mind. kedd	d. e.	11	12
Csak P.-Ladányig — — — —	este	8	10
Csak P.-Ladányig motor menet	reggel	5	08
Szatmár—M.-Sziget felé — —	d. u.	3	56
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	d. u.	6	51
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	7	56
Szatmár—M.-Sziget felé — —	éjjel	2	50
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	27
Csak Szatmár — — — —	reggel	5	10
Miskolc—Kassa felé — — — —	reggel	8	13
Miskolc—Kassa felé — — — —	este	6	56
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4	11
Csak Nyiregyházig — — — —	d. u.	12	19
m. á. vasutól — — — —	reggel	5	35
vásártérről — — — —	reggel	5	44
m. á. vasutól — — — —	reggel	8	09
vásártérről — — — —	reggel	8	16
H.-Böszörmény — — — —	d. e.	11	07
vásártérről — — — —	d. e.	11	16
B.-Sz.-Mihály — — — —	d. u.	4	25
felé — — — —	d. u.	4	38
m. á. vasutól — — — —	d. u.	12	11
vásártérről — — — —	d. u.	12	21
m. á. vasutól — — — —	este	6	46
vásártérről — — — —	este	6	53
F.-Abony felé m. á. vasutól —	reggel	4	36
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	06
O.-Köcs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4	23
Derecske—N.-Léta felé — — —	reggel	9	35
Derecske—N.-Léta felé — — —	d. u.	4	31

Budapestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 07 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31 p.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor ind. gy. v.	este	9	35

Bpestől Debrecenbe indul:

A d. u. 12 ó. 06 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 41 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	—
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	05
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v. (P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15

Debrecenbe érkezik:

Budapest felől (személyvonat)	d. u.	3	29
Budapest—Nagyvárad felől gy. v	este	6	41
Budapest—N.-varad felől — —	éjjel	2	24
Budapest—Nagyvárad felől — —	d. u.	2	15
Csak P.-Ladánytól — — — —	reggel	7	45
Csak P.-Ladánytól — — — —	reggel	5	10
Csak Szatmár felől — — — —	reggel	8	46
Szatmár—M.-Szigetről — — — —	d. e.	11	37
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	3	55
Csak M.-Szigetről — — — —	este	10	31
Szatmár felől — — — —	este	6	40
Csak Szatmáról — — — —	reggel	8	30
Kassa—Miskolc felől — — — —	d. e.	11	31
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	7	50
Csak Nyiregyháztól — — — —	d. u.	3	48
Kassa—Miskolc felől — — — —	reggel	7	33
vásártérről — — — —	reggel	7	40
mávasúthoz — — — —	d. e.	11	22
vásártérről — — — —	este	11	06
B.-Sz.-Mihály — — — —	este	6	12
vásártérről — — — —	este	6	51
H.-Böszörmény — — — —	este	9	57
felől — — — —	d. u.	8	46
mávasúthoz — — — —	d. u.	1	52
vásártérről — — — —	d. u.	3	28
mávasúthoz — — — —	d. u.	3	34
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	5	35
F.-Abony felől mávasúthoz —	d. u.	5	45
O.-Köcs—Polgár felől vés. térre	reggel	7	44
O.-Köcs—Polgár felől mav.-hoz	reggel	7	54
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	3	13

Az intézetünk től tovább adott 37.690. sz. Öszálysorsjegy 40,000 koronát nyert.

Igérvények

3% magy. nyerem. jelzalog sorsjegyekről

Huzás Okt. 25. Főnyeremény 100.000 K. Ára: 4.— K.

Bécs városi sorsjegyekről

Huzás Nov. 2. Főnyeremény 400,000 K. Ára: 14 K.

Kapható a Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bankban

67.660 szám.
I. 1904.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A magyarországi királyi államépítészeti hivatalok területén levő állami közutakon az 1905., 1906., 1907., 1908., 1909. és 1910. években eszkozlendő kavicsszállítás biztosítása céljából az alább közölt határnapokon a kereskedelemügyi magy. királyi miniszteriumban és az illető államépítészeti hivatalok helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján nyilvános versenytárgyalás fog tartatni, és pedig, folyó évi október hó 29-én: a budapesti, székesfehérvári, szegszárdi, esztergomi, komáromi, magyaróvári, szombathelyi, veszprémi, zalaegerszegi, kaposvári és soproni,

folyó évi október hó 31-én: a pozsonyi, nyitrai, aranyosmaróthi, ipoly-sági, trenseseni, balassa-gyarmati, besztercebányai, alsókubini, lipótszentmiklósi, turócszentmártoni, lőcsei, rima-szombati, kassai, miskolci és egri,

folyó évi november hó 2-án: a beregszászi, nagyszöllősi, ungvári, sátor-aljaujhelyi, eperjesi, mármaroszigeti, nagyvárad, aradi, debreceni, nagykárolyi, zilahi és makói,

folyó évi november hó 4-én: a kolozsvári, deési, besztercei, tordai, nagyenyedi, nagyszebeni, marosvásárhelyi, sepsiszentgyörgyi, brassói, fogarasi, segessvári, csikszeredai és székelyudvarhelyi, és

folyó évi november hó 7-én: a temesvári, nagybecskereki, lugosi, dévai és pécsi m. kir. államépítészeti hivataloknál.

Felhivatnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium segédhivatalainak főigazgatójához, vagy azon államépítészeti hivatalhoz címezve, a melynek kezelése alá az illető állami közut vagy közutszakasz tartozik, legkésőbb a kitűzött tárgyalási nap délelőtt 10 órájáig nyujtsák be. A később érkezett ajánlatok, valamint a bármikor beérkezett táviratok és utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlat öt pecséttel zárt borítékban a címzés felett világosan kiírandó az államépítészeti hivatal és azon állami közut neve, a melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az államépítészeti hivatalokban átvehető ajánlati és felosztási kimutatási minta szerint teendők meg. Azon esetben, ha ajánlattevő a kereskedelemügyi miniszter által elfogadott s az államépítészeti hivataloknál kitett kömintától eltérő könyagot kívánna szállítani, ennek saját pecsétjével ellátott két mintáját ajánlatához mellékelni és egyúttal a felosztási kimutatás 6. rovatában a termelési helyet is megjelölni tartozik.

Az árak a kereskedelemügyi miniszter által elfogadott és az államépítészeti hivataloknál kitett mintával azonos, vagy bár attól eltérő, de legalább is oly jó minőségű anyagra kell vonatkozni. A benyújtott ajánlatok vissza nem vonhatók és mindegyik ajánlattevő ajánlatának beadásától számított nyolc hétig kötelezettségben marad.

Minden egyes államépítészeti hivatal területén átvonuló állami közuti vonalra külön ajánlat nyujtandó be, az állami közutnak csupán egyes részeire tett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. Ugy az ajánlat, mint hozzá mellékelte felosztási kimutatás szabályszerű bélyeggel látandó el és minkettő az ajánlattevő által aláírandó.

A bánatpénznek az állampénztárba vagy az adóhivatalba történt befizetését igazoló nyugta az ajánlatához esatolandó.

A bánatpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett mennyiség után, az ajánlott árak összegének 5 százalékát kell kitenne.

Készpénz vagy értékpapír az ajánlatához nem mellékelendő.

Azoknak az ajánlattevőknek, a kiknek ajánlata el nem fogadtatott, bánatpénze az árlejtés eredménye feletti határozathozatal utau fog kiadatni illetve az intézkedés a kiadatás iránt megtétetni.

A tett ajánlat vállalkozót azonnal, a kincstárt azonban csak azon naptól fogva kötelezi, melyen azt a kereskedelemügyi miniszter elfogadja.

A szerződés és részletes feltételek az ajánlati minta s ennek mellékletét képező felosztási kimutatás és köminták, az államépítészeti hivataloknál a szokott hivatalos órákban átvehető, illetve megtekinthetők.

Kelt Budapesten, 1904. évi október hó 4-én.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Nagy raktár.

Szőnyeg,
 Fügöny,
 Butorszövet,
 Linoleum,
 Bőrvászon,
 Ágy és Asztalterítő,
 Flannel takaró,
 Pokróc,
 Paplan és Matracokból

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégnél
Kistemplombazár.

A Dr. Borsos-féle

Hajszesz és Hajkenőcs

biztosan megszünteti a haj hullását, a hajvégek megtörését, a haj molyosodását. — Teljesen ártalmatlan. — Elősegíti a haj növést és annak színét nem változtatja meg.

1 üveg Hajszesz ára 1-2 korona
1 tegey Hajkenőcs ára 1 korona

Kapható:

MIHALOVITS J. gyógyszerárban
DEBRECEN, Főter 31. sz.

Alkalmi vétel!

Helyszüke miatt sok szép szobai növényt olcsó árban lehet beszerezni

Pacelt János műkertészeti telepen

Margit-füldővel szemben,

ugy Virág üzletében Kossuth-utca 1. szám. és most nagyvásár idő tartama alatt piacon is elárulitva lesznek.

Kérem az alkalmat felhasználni a ki szép dísznövények szobai dísznek beszerezni óhajt.

Kiváló tisztelettel

PACELT JÁNOS.

A nagyérdemű közönség

saját érdeke kívánja

hogyan arany-, ezüst- és óra szükségletét

Halász

Nándor

aranyműves, órás és ékszerésznél fedezze
DEBRECEN, Piac-utca 24. szám.

Kia

tartósságért és finomságért kezességet vállal.
Arany-, ezüst-, ékszer- és óra javításokat eszközöl.

Arany-, ezüst- és ékszer tárgyakban

óriási választék!

Tört aranyat és ezüstöt a legmagasabb napi áron veszek
Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Saját óra és ékszer javítási műhely.

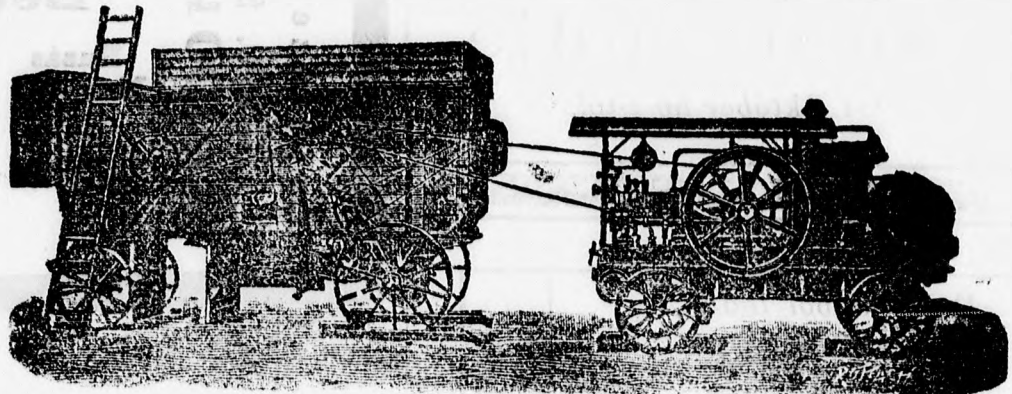
„MAYER“ gépgyár

vas és fémöntőde részvénytársaság SZOMBATHELY.

Raktár: Budapest, V. Lipót-körut 15.

Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, kettős szórkezetű Benzin- és szivó-gázmotorokat 1-50 lóerőig
Benzin-motoros cséplőkészletek
Legolcsóbb üzem! Tűzveszély kizárva

Malomépítészeti
Különlegesség

Osborne D. M.-féle

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kivantra ingyen és bérmentve külön költségvetést ingyen

Uj hengerek, minden e szakmába vágó gépek gyártása műalmi berendezések.

Legújabb szekezetű csavaros és szabad. kir. víznyomású berendezések.

világhírű amerikai arató és kaszál gépek magyarországi kizárólagos képviselőisége.

sérvkötőkben

Ujdonság!

Cs. és kir. szab. Keleti-féle „Gummi-sérvkötő“

szervashár védővel és biztonsági övvel különösen gyenge és nyomást nem kedvelő egyéneknek kitűnő szolgálatot tesz, éjjeli használatra melegen ajánlható

Ára: Egyoldalu 10 korona. — Kétoldalu 20 korona.

valódi angol acél rugóval egyszerű de igen szolid és tartós kivitelben! Árak 6-8-10 korona.

Testgyógyászati gyáramban teljes jótállás és legjutányosabb árak mellett készülnek továbbá

Műlátsák és műkezek amputáltak részére.

Műfüzők és egyenesartók ferdénnőitek részére.

Járó és támgépek, czomb-, térd- és bokaizület gyuladással stb. Haskötők, gyomorhaj, vándorvese, ki-dőksérv és lógó has ellen 7-24 koronáig.

Havibajkötők 5-11 koronáig, Gumigöcsér narisnyák 3-15 koronáig, heretartók, 0.50-4 koronáig (Sus pensor) stb.

Legújabb szerkezetű

Betegtoló-kocsik és székek

lábtámaszok és rokkantak számára elismert leg-
jobb minőség, eredeti gyári árak mellett!

Ujdonság

Igen célszerű

Cs. és kir. sz. szagtalan higienikus szobaur-
szék (üset) legmentesen zárható fedéllel

ottpapír-
mők,
pöcsapok (katheter) valamint a betegápoláshoz és betegkezeléshez való összes cikkek gyári raktára.

Fontos

Gummi!

Női óvszerek

legújabb

krát tartalmazó árjegyzéket titoktartás mellett küld ingyen és bérmentve.

cséplőgéptulajdo-
nosok részére!!
Vatódi francia óvszer-
ajánlva! Feltétlen fontos és ártalmatlan
Lóyag 6-12 koronáig.

(Pessarin m. ecc usivun) Mer sarga tanár új módszere szeriut, több mint 100-szor használata. Orvosi rendeletre adatik ki Ára kor. 3-5. Bevezetett készülék hozzá kor. 3, Női biztonsági szivacs, ára tucatonként kor. 4-12.

Uj! Auto Vaginal Spray! Uj!
a legbiztosabb és legkényelmesebb női kü-
lönlegesség, ára kor. 15.-.

Keleti J., **műszergyáros** Budapest, IV. Koronaherceg-u. 17.

(a főútszélendő Servita-rend zárda-palotában.)

Gyár: Központi városház. Alapítva 1878.

Figyelmeztetés!

Ezen hirdetésre való vonatkozással, továbbá ezen hirdetésnek be-
küldésével 20 kor. felüli bevásárlásnál — Gummiárunknál 20 százaléki kedvezményt nyújtok.